

סילבוס - תוכנית הוראה לקורס
מגדר מילדות לבגרות:
מבוא לחינוך מבוסס מגדר
ד"ר רחל לוי הרץ, התוכנית ללימודי מגדר
מס הקורס 279096-01 | The Gender Gaps in Education:
Introduction to Gender-Based Education

שיעור	סוג הקורס:
2	היקף נ"ז:
תשפ"ה	שנת לימודים:
א	סמסטר:
שלישי 12:00	יום ושעה
—	שעת קבלה:
leviher@biu.ac.il	מייל מרצה:
—	קישור לאתר למדה:

תיאור הקורס ומטרות למידה

תקציר הקורס

שוויון מגדרי בחינוך מקדם צדק חברתי, יחסים אתיים וחירות ומסייע במניעת אלימות מבוססת מגדר. אי לכך, שוויון מגדרי מהווה גורם הכרחי בהתפתחות תקינה ומיטיבה של ילדים. נוער והחברה כולה. חינוך מודע מגדר (Gender-Based Education) מעצים את כלל המגדרים ומאפשר פיתוח של כישורי חיים המקדמים חוסן, תקשורת מכילה וחשיבה ביקורתית, אשר הנם הכרחיים להצלחתם של צעירים וצעירות במאה ה-21. על אף המודעות והעשייה הפורמאלית והבלתי פורמאלית לצמצום הפערים המגדריים במערכות החינוך השונות, פערים אילו נותרו משמעותיים ומהווים אתגר חינוכי ראשון במעלה. הקורס מציע מבוא ראשוני לחיבורים בין חינוך, מגדר ומיניות, דרך סקירה של התפיסות, המבנים והגורמים המעצבים את הפערים המגדריים המתקיימים במערכות החינוך הפורמאליות והבלתי פורמאליות. מבוא זה יהווה פתח לעיסוק מעמיק בסוגיות שונות הקשורות בחינוך שוויוני למגדר ומיניות, תוך ביסוס עקרונות לחינוך מודע מגדר. קורס זה מתמקד במיפוי הפערים המגדריים בתחום החינוך, בעוד שהסמינר המרכזי במגמה בשנה ב' ימשיך ויעמיק בנושא כדי לבחון כיצד ניתן לקדם שוויון מגדרי, מיניות מיטיבה וצדק חברתי באמצעות מהלכים חינוכיים.

מטרות/תוצרי הלמידה

ידע

1. הקניית ידע מקיף בנוגע לפערים המגדריים המתקיימים במערכות החינוך הפורמאליות והבלתי פורמאליות בנוגע להשתתפות בתחומי לימוד שונים ולהישגים לימודיים ואקדמיים.
2. הקניית ידע בנוגע לאלימות מבוססת מגדר במערכות החינוך הפורמאליות והבלתי פורמאליות.
3. סקירה של פערים מגדריים בנוגע להעסקה ולהנהגה של נשות ואנשי חינוך.
4. סקירה של תוכניות חינוכיות שונות לצמצום פערים מגדריים ומניעת אלימות מבוססת מגדר, בארץ ובעולם.

מיומנויות

1. ניתוח המבנים החברתיים-תרבותיים המעצבים את הפערים המגדריים השונים בתחום החינוך.
2. ניתוח הגורמים השונים המשפיעים על מופעים של אלימות מבוססת מגדר במערכות החינוך הפורמאליות והבלתי פורמאליות.
3. הערכת המדד המגדרי במערכות החינוך השונות.
4. הערכת מטרות ויעדים לקידום שוויון מגדרי בתחום החינוך.

ערכים

1. ביסוס עמדה חינוכית המבקשת לקדם צדק חברתי ושוויון באמצעות חינוך מבוסס מגדר ומיניות.
2. ביסוס עמדה המתייחסת לחינוך כאל אמצעי מרכזי בקידום שוויון וצדק חברתי.

למידה פעילה - תכנון מהלך השיעורים:

להלן פירוט תוכנית הלימודים בכל שיעור. התוכנית עשויה להשתנות בהתאם להחלטת המרצה בקורס.

מס' השיעור	נושא השיעור	למידה פעילה	קריאה/ צפיה נדרשת	הערכה תהליכית/מעצבת
1	מבוא – חינוך למגדר ומיניות במאה ה-21? מיפוי אתגרים מרכזיים	* בכל שיעור סטודנט ית תציג סוגיה בהשראת מאמר מהסילבוס	1. גור, ח. (2013) פדגוגיה ביקורתית-פמיניסטית וחינוך לתרבות של שלום, מכון מופת, סדרת "כליל". 1. Bailey, L. E., & Graves, K. (2016). Gender and education. <i>Review of Research in Education</i> , 40(1), 682-722. 2. Psaki, S. R., McCarthy, K. J., & Mensch, B. S. (2018). Measuring gender equality in education: Lessons from trends in 43 countries. <i>Population and Development Review</i> , 44(1), 117-142.	* בכל שיעור סטודנט ית תציג סוגיה בהשראת מאמר מהסילבוס
2	אי שוויון מגדרי בתחום החינוך: מגן הילדים.ות לאוניברסיטה		1. Gershenson, S., & Holt, S. B. (2015). Gender gaps in high school students' homework time. <i>Educational Researcher</i> , 44(8), 432-441. 2. Lundberg, S. (2020). Educational gender gaps. <i>Southern Economic Journal</i> , 87(2), 416-439. 3. Reardon, S. F., Fahle, E. M., Kalogrides, D., Podolsky, A., & Zárate, R. C. (2019). Gender achievement gaps in US school districts. <i>American Educational Research Journal</i> , 56(6), 2474-2508.	
3	אי שוויון בתחום החינוך מפרספקטיבה של רב-		1. Baten, J., De Haas, M., Kempter, E., & Meier zu Selhausen, F. (2021). Educational gender inequality in Sub-Saharan	

	Africa: a long-term perspective. <i>Population and Development Review</i>, 47(3), 813-849 2. Ayalon, H. (2002). Mathematics and sciences course taking among Arab students in Israel: A case of unexpected gender equality. <i>Educational Evaluation and Policy Analysis</i>, 24(1), 63-80. 3. McClendon, D., Hackett, C., Potančoková, M., Stonawski, M., & Skirbekk, V. (2018). Women's education in the Muslim world. <i>Population and Development Review</i>, 311-342.		תרבותיות וריבוי הצטלבויות	
	1. Leyva, L. A. (2017). Unpacking the male superiority myth and masculinization of mathematics at the intersections: A review of research on gender in mathematics education. <i>Journal for Research in Mathematics Education</i>, 48(4), 397-433. 2. Sarouphim, K. M., & Chartouny, M. (2017). Mathematics education in Lebanon: Gender differences in attitudes and achievement. <i>Educational studies in mathematics</i>, 94, 55-68. 3. Ayalon, H. (1995). Math as a gatekeeper: Ethnic		בין כחול לורוד: פערים מגדריים בהוראת מתמטיקה	4

	and gender inequality in course taking of the sciences in Israel. <i>American Journal of Education</i> , 104(1), 34-56.			
תרגיל בית	1. Riegle-Crumb, C., & Moore, C. (2014). The gender gap in high school physics: Considering the context of local communities. <i>Social Science Quarterly</i>, 95(1), 253-268. 2. Connors-Kellgren, A., Parker, C. E., Blustein, D. L., & Barnett, M. (2016). Innovations and challenges in project-based STEM education: Lessons from ITEST. <i>Journal of Science Education and Technology</i>, 25, 825-832. 3. Liu, R. (2020). Do family privileges bring gender equality? Instrumentalism and (de) stereotyping of STEM career aspiration among Chinese adolescents. <i>Social Forces</i>, 99(1), 230-254.		מבית הספר להייטק: פערים מגדריים בהוראת STEM	5
	1. רמת-דביר, א. (2022) לדעת מתוך הגוף: מבט פמיניסטי על החינוך הגופני של נערות בישראל, רסלינג. 2. כהן, ר., זך, ס. & ארנון, מ. (2019). למידה שיתופית והקשר בין ההרכב המגדרי בקבוצת הלימוד לבין אקלים מוטיבציוני בשיעורי החינוך הגופני. <i>Movement: Journal of Physical Education & Sport Sciences/ בתנועה: כתב-עת למדעי החינוך הגופני והספורט</i>. 1), 26-47.	הרצאה אורחת	חינוך גופני בבתי הספר: פערים מגדריים בהוראת ספורט	6

	1. Melnick, M. J., Miller, K. E., Sabo, D. F., Barnes, G. M., & Farrell, M. P. (2010). Athletic participation and seatbelt omission among US high school students. <i>Health education & behavior</i>, 37(1), 23-36.			
	1. Gansen, H. M. (2017). Reproducing (and disrupting) heteronormativity: Gendered sexual socialization in preschool classrooms. <i>Sociology of Education</i>, 90(3), 255-272. 2. Ringrose, J., & Regehr, K. (2023). Recognizing and addressing how gender shapes young people's experiences of image-based sexual harassment and abuse in educational settings. <i>Journal of Social Issues</i>, 79(4), 1251-1281.		חינוך להטרורמטיבית	7
	1. Garcia, L. (2009). "Now why do you want to know about that?" Heteronormativity, sexism, and racism in the sexual (mis) education of Latina youth. <i>Gender & Society</i>, 23(4), 520-541. 2. Lamb, S., Pagán-Ortiz, M., & Bonilla, S. (2021). How to Provide Sexual Education: Lessons from a Pandemic on Masculinity, Individualism, and the Neoliberal Agenda. <i>Int. J. Environ. Res. Public Health</i>, 18, 4144.		בין מניעה למיטיבה: חינוך למיניות בבתי הספר בארץ ובעולם	8

	1. Addi-Raccah, A., & Ayalon, H. (2002). Gender inequality in leadership positions of teachers. <i>British Journal of Sociology of Education</i>, 23(2), 157-177. 2. Nelson Laird, T. F., Garver, A. K., & Niskodé-Dossett, A. S. (2011). Gender gaps in collegiate teaching style: Variations by course characteristics. <i>Research in Higher Education</i>, 52, 261-277.		איפה חדר המורים: אי שוויון מגדרי בתחומי ההוראה והחינוך	9
	1. Miller, S. A. (2016). "How you bully a girl": sexual drama and the negotiation of gendered sexuality in high school. <i>Gender & Society</i>, 30(5), 721-744. 2. Mendes, K., Horeck, T., & Ringrose, J. (2022). Sexual violence in contemporary educational contexts, <i>Gender and Education</i>, 34(2), 129-133. 3. Vanner, C. (2022). Education about gender-based violence: opportunities and obstacles in the Ontario secondary school curriculum. <i>Gender and education</i>, 34(2), 134-150.		אלימות מבוססת מגדר במרחב החינוכי	10
תרגיל כיתה	1. Bajaj, M. (2009). Un/doing gender? A case study of school policy and practice in Zambia. <i>International Review of Education</i>, 55, 483-502.		חינוך ככלי מרכזי במניעת אלימות מבוססת מגדר	11

	2. Cover, R. (2014). Sexual ethics, masculinity and mutual vulnerability: Judith Butler's contribution to an ethics of non-violence. <i>Australian Feminist Studies</i>, 29(82), 435–451.			
	1. Ilkkaracan, I. (2019). Economic and political gender gaps and the rise of populism. <i>Journal of International Affairs</i>, 72(2), 191-208. 2. Sutton, A., Bosky, A., & Muller, C. (2016). Manufacturing gender inequality in the new economy: High school training for work in blue-collar communities. <i>American Sociological Review</i>, 81(4), 720-748.		השפעות ארוכות טווח של הפערים המגדריים בגישה לידע, חינוך והשכלה	12
	1. Martin, S. M., Jahani, S., & Rosenblatt, K. (2016). Educating young women to be global leaders: A model. <i>VOLUNTAS: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations</i>, 27, 1494-1511. 2. Chua, V., Swee, E. L., & Wellman, B. (2019). Getting ahead in Singapore: How neighborhoods, gender, and ethnicity affect enrollment into elite schools. <i>Sociology of Education</i>, 92(2), 176-198. 3. Ho, D. E., & Kelman, M. G. (2014). Does class size affect the gender gap? A natural		מחשבות ראשוניות על חינוך מבוסס-מגדר	13

	experiment in law. <i>The Journal of Legal Studies</i> , 43(2), 291-321.			
עבודת סיום קורס	1. לוי הרץ, ר. (2023). "הגוף קופא - אבל אני ממשיכה": עקרונות לחינוך מבוסס פגיעות עם נערות ונשים צעירות, <i>מניתוק לשילוב</i>, 23, 120-138 2. Levi Herz, R., & Rozmarin, R. (2024). Sexual vulnerability and affective relations: Rethinking young women's sex education. In <i>Questioning Gender Politics: Contextualising Educational Disparities in Uncertain Times</i>. Routledge (forthcoming).		סיכום הקורס	14

*ייתכנו שינויים בסילבוס בהתאם לקצב ההתקדמות ואפקטיביות הלמידה

ציון סופי

מסקל בציון הסופי	תיאור התוצר
10 % מהציון הסופי	מטלת הצגת מאמר בכיתה
5 % מהציון הסופי	תרגיל בית
5 % מהציון הסופי	תרגיל כיתה
80 % מהציון הסופי	עבודת סיום קורס

דרישות הקורס

- נוכחות חובה (לפחות 80% משיעורי הקורס)
- קריאת מאמרים מדי שבוע
- ביצוע כלל המטלות בקורס כמפורט מעלה

דרישות קדם

אין דרישות קדם.

ביבליוגרפיה

. גור, ח. (2013) פדגוגיה ביקורתית-פמיניסטית וחינוך לתרבות של שלום, מכון מופת, סדרת "כליל".

כהן, ר., זך, ס. & ארנון, מ. (2019). למידה שיתופית והקשר בין ההרכב המגדרי בקבוצת הלימוד לבין אקלים מוטיבציוני בשיעורי החינוך הגופני/ *Movement: Journal of Physical Education & Sport Sciences*. בתנועה: כתב-עת למדעי החינוך הגופני והספורט. 26-47, (1).

לוי הרץ, ר. (2023). "הגוף קופא - אבל אני ממשיכה": עקרונות לחינוך מבוסס פגיעות עם נערות ונשים צעירות, מניתוק לשילוב, 23, 120-138.

רמתי-דביר, א. (2022) לדעת מתוך הגוף: מבט פמיניסטי על החינוך הגופני של נערות בישראל, רסלינג.

Addi-Raccah, A., & Ayalon, H. (2002). Gender inequality in leadership positions of teachers. *British Journal of Sociology of Education*, 23(2), 157-177.

Ayalon, H. (1995). Math as a gatekeeper: Ethnic and gender inequality in course taking of the sciences in Israel. *American Journal of Education*, 104(1), 34-56.

Ayalon, H. (2002). Mathematics and sciences course taking among Arab students in Israel: A case of unexpected gender equality. *Educational Evaluation and Policy Analysis*, 24(1), 63-80.

Bailey, L. E., & Graves, K. (2016). Gender and education. *Review of Research in Education*, 40(1), 682-722.

Bajaj, M. (2009). Un/doing gender? A case study of school policy and practice in Zambia. *International Review of Education*, 55, 483-502.

Baten, J., De Haas, M., Kempter, E., & Meier zu Selhausen, F. (2021). Educational gender inequality in Sub-Saharan Africa: a long-term perspective. *Population and Development Review*, 47(3), 813-849

Chua, V., Swee, E. L., & Wellman, B. (2019). Getting ahead in Singapore: How neighborhoods, gender, and ethnicity affect enrollment into elite schools. *Sociology of Education*, 92(2), 176-198.

Connors-Kellgren, A., Parker, C. E., Blustein, D. L., & Barnett, M. (2016). Innovations and challenges in project-based STEM education: Lessons from ITEST. *Journal of Science Education and Technology*, 25, 825-832.

Cover, R. (2014). Sexual ethics, masculinity and mutual vulnerability: Judith Butler's contribution to an ethics of non-violence. *Australian Feminist Studies*, 29(82), 435-451.

Gansen, H. M. (2017). Reproducing (and disrupting) heteronormativity: Gendered sexual socialization in preschool classrooms. *Sociology of Education*, 90(3), 255-272.

Garcia, L. (2009). "Now why do you want to know about that?" Heteronormativity, sexism, and racism in the sexual (mis) education of Latina youth. *Gender & Society*, 23(4), 520-541.

Gershenson, S., & Holt, S. B. (2015). Gender gaps in high school students' homework time. *Educational Researcher*, 44(8), 432-441.

Ho, D. E., & Kelman, M. G. (2014). Does class size affect the gender gap? A natural experiment in law. *The Journal of Legal Studies*, 43(2), 291-321.

- Ilkcaracan, I. (2019). Economic and political gender gaps and the rise of populism. *Journal of International Affairs*, 72(2), 191-208.
- Lamb, S., Pagán-Ortiz, M., & Bonilla, S. (2021). How to Provide Sexual Education: Lessons from a Pandemic on Masculinity, Individualism, and the Neoliberal Agenda. *Int. J. Environ. Res. Public Health*, 18, 4144.
- Levi Herz, R., & Rozmarin, R. (2024). Sexual vulnerability and affective relations: Rethinking young women's sex education. In *Questioning Gender Politics: Contextualising Educational Disparities in Uncertain Times*. Routledge (forthcoming).
- Leyva, L. A. (2017). Unpacking the male superiority myth and masculinization of mathematics at the intersections: A review of research on gender in mathematics education. *Journal for Research in Mathematics Education*, 48(4), 397-433.
- Liu, R. (2020). Do family privileges bring gender equality? Instrumentalism and (de) stereotyping of STEM career aspiration among Chinese adolescents. *Social Forces*, 99(1), 230-254.
- Lundberg, S. (2020). Educational gender gaps. *Southern Economic Journal*, 87(2), 416-439.
- Martin, S. M., Jahani, S., & Rosenblatt, K. (2016). Educating young women to be global leaders: A model. *VOLUNTAS: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 27, 1494-1511.
- McClendon, D., Hackett, C., Potančoková, M., Stonawski, M., & Skirbekk, V. (2018). Women's education in the Muslim world. *Population and Development Review*, 311-342.
- Melnick, M. J., Miller, K. E., Sabo, D. F., Barnes, G. M., & Farrell, M. P. (2010). Athletic participation and seatbelt omission among US high school students. *Health education & behavior*, 37(1), 23-36.
- Mendes, K., Horeck, T., & Ringrose, J. (2022). Sexual violence in contemporary educational contexts. *Gender and Education*, 34(2), 129-133.
- Miller, S. A. (2016). "How you bully a girl": sexual drama and the negotiation of gendered sexuality in high school. *Gender & Society*, 30(5), 721-744.
- Nelson Laird, T. F., Garver, A. K., & Niskodé-Dossett, A. S. (2011). Gender gaps in collegiate teaching style: Variations by course characteristics. *Research in Higher Education*, 52, 261-277.
- Psaki, S. R., McCarthy, K. J., & Mensch, B. S. (2018). Measuring gender equality in education: Lessons from trends in 43 countries. *Population and Development Review*, 44(1), 117-142.
- Reardon, S. F., Fahle, E. M., Kalogrides, D., Podolsky, A., & Zárate, R. C. (2019). Gender achievement gaps in US school districts. *American Educational Research Journal*, 56(6), 2474-2508.
- Riegle-Crumb, C., & Moore, C. (2014). The gender gap in high school physics: Considering the context of local communities. *Social Science Quarterly*, 95(1), 253-268.
- Ringrose, J., & Regehr, K. (2023). Recognizing and addressing how gender shapes young people's experiences of image-based sexual harassment and abuse in educational settings. *Journal of Social Issues*, 79(4), 1251-1281.

Sarouphim, K. M., & Chartouny, M. (2017). Mathematics education in Lebanon: Gender differences in attitudes and achievement. *Educational studies in mathematics*, 94, 55-68.

Sutton, A., Bosky, A., & Muller, C. (2016). Manufacturing gender inequality in the new economy: High school training for work in blue-collar communities. *American Sociological Review*, 81(4), 720-748.

Vanner, C. (2022). Education about gender-based violence: opportunities and obstacles in the Ontario secondary school curriculum. *Gender and education*, 34(2), 134-150.